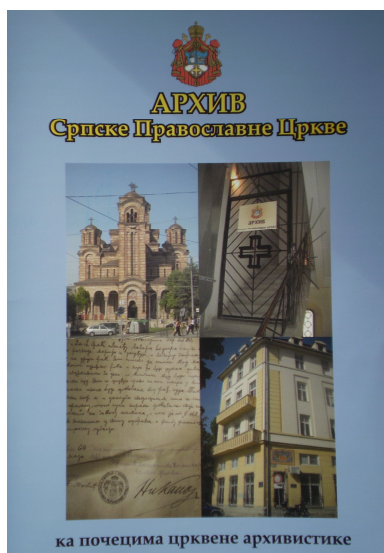

ПРИКАЗ КЊИГЕ АРХИВ СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ, КА ПОЧЕЦИМА ЦРКВЕНЕ АРХИВИСТИКЕ, РАДОВАНА ПИЛИПОВИЋА

Никола Тошић Малешевић

Архив Српске православне цркве, ка почецима црквене архивистике, Радован Пилиповић, Архив Српске православне цркве, Београд, 2013, 32 стр.

Директор Архива Српске православне цркве, историчар и теолог Радован Пилиповић, објавио је 2013. године књигу под насловом *Архив Српске православне цркве, ка почецима црквене архивистике*. Аутор се у овој књизи бави представљањем обнове рада Архива Српске православне цркве који је дуго времена био запуштен и заборављен и о којем се није много водило рачуна. Као последица таквог односа дошло је до угрожавања и пропадања вредне архивске грађе, драгоцене за нашу националну, државну и црквену историју.

Приликом писања овог дела, аутор је користио одређене изворе и литературу. Од извора поменућемо одлуку Светог архијерејског синода

Српске православне цркве, бр. 1934/ Зап. 542 од 4. јула 1949. године о уважавању молбе Српске академије наука и уметности (САНУ) да јој Српска православна црква (СПЦ) уступи на чување и коначно уређивање архивске фондове из Патријаршијско-митрополијског архива у Сремским Карловцима. Од литературе ту су следећа дела: Горан Латинковић *Фондови и збирке Српске православне цркве у хрватским архивима и музејима* (чланак објављен у *Архиву*, научном часопису Архива Југославије у Београду); *Азбучник Српске православне цркве по Радославу Грујићу* кога је приредио мр Слободан Милеуснић; *Преглед историјата Архива САНУ у Сремским Карловцима (1949–2009)* Жарка Димића, те рад Љубе Влачића *Противљења намесника Далмације грофа Лилиенберга да се епископу Рајачићу дозволи преглед архива православних породица у Боки Которској*, објављен у *Гласнику историјског друштва* у Новом Саду.

Текст књиге подељен је на две главне целине. Прва носи наслов *Обнова рада Архива Српске православне цркве – почеци и тешкоће*, док друга целина под насловом *Разговор са Радованом Пилиповићем*, директором Архива Српске православне цркве, представља интервју директора Архива дат Православљу – Новинама Српске Патријаршије, бр. 1108. Прва целина (*Обнова рада Архива Српске пра-*

вославне цркве – почеци и тешкоће) подељена је на пет потцелина, а то су: Српски црквени архиви – историја и значај; Протокол о сарадњи Светог архијерејског синода, Министарства културе и Архива Србије од 14. децембра 2007. године; Почетак организованог рада Архива Српске православне цркве крајем 2012. године; Представљање Архива Српске православне цркве у штампаним и електронским медијима и Старинарско наравоученије.

У овој књизи представљен је основни историјат српске црквене грађе, као и напори и рад руководства Архива и Српске православне цркве да се та грађа (увелико запостављена и запуштена, у опасности од коначног пропадања и нестанка) у сарадњи са државом и нашим осталим институцијама културе, сачува и среди и да се преко штампаних и електронских медија јавност упозна са тим трудом. У интервјуу директора Архива СПЦ (друга целина књиге), који је водила Олга Стојановић, Радован Пилиповић, директор Архива, објашњава значај архивске грађе која се налази у Архиву, и важност да се она очува и спаси. Ова књига, иако невеликог броја страна, пружа веома корисне информације и податке о овом, до данас мало познатом Архиву и вредности архивске грађе у њему, као и о опасности да она буде заувек изгубљена.

Књига је богато опремљена фотографијама од којих неке јасно приказују колики је био немар према архивској грађи, док друге, пак, сведоче о вредним и важним документима о нашој прошлости који се налазе у Архиву. Ово дело штампано је у 200 примерака, а извршни издавач је штампарија „Алтера – књижевно издавачка задруга” из Београда.